

Lekcja

5

Księgi Nowego Testamentu

Gdy był pisany Nowy Testament, sytuacja Żydów była inna od przedstawionej w Starym Testamencie. Czasy starotestamentowych proroków minęły, a sprawy duchowe były dla wielu ludzi obojętne. Żydzi wraz z częścią Europy i resztą Bliskiego Wschodu znaleźli się pod rzymską okupacją. Choć był to dla nich trudny okres i pragnęli wyzwolenia, to jednak obca władza oferowała pewne korzyści. Silna rzymska armia dbała o to, by drogi handlowe były bezpieczne, a rozwój ówczesnej komunikacji powodował, że grecka kultura ze swoją muzyką i sztuką rozprzestrzeniała się na całe imperium.

To nie był przypadek, że właśnie w tym czasie Bóg posłał swojego Syna na ten świat. Język grecki, w którym była przekazywana ewangelia, był powszechnie używanym językiem, a Rzymianie zapewniali wolność i ochronę w rozprzestrzianiu ewangelii.

Nowy Testament opisuje życie Jezusa Chrystusa i początek chrześcijaństwa. Jego księgi zawierają naukę i obietnice dla wszystkich wierzących, proroctwa dotyczące przyszłości i nadzieję życia wiecznego z Chrystusem. Jestem przekonana, że

Proroctwa

Historia

Ewangelie

Listy

kiedy zaczniesz się uczyć o tych księgach, zapragniesz je czytać, by przez nie poznać prawdę,

W tej lekcji będziesz się uczyć...

Podział ksiąg.

Wyjaśnienie podziału.

Ta lekcja pomoże ci...

- * Poznać autorów Nowego Testamentu i to, co oni napisali.
- * Zrozumieć, że głównym przesłaniem Nowego Testamentu jest życie i nauczanie Jezusa Chrystusa.

Podział ksiąg

Cel 1. *Poznaj podział ksiąg Nowego Testamentu na grupy.*

W lekcji 1 nauczyliśmy się, że księgi Starego Testamentu dzieli się na 5 grup. Księgi Nowego Testamentu dzieli się także na 5 grup. Nazwy tych grup jest łatwo zapamiętać używając tej samej metody, co przy podziale ksiąg Starego Testamentu.

Nowy Testament zawiera 27 ksiąg, które dzieli się następująco:

Ewangelie

Mateusz
Marek
Łukasz
Jan

Historia

Dzieje Apostolskie

Listy ogólne

Jakuba
1 i 2 Piotra
1, 2 i 3 Jana
Judy

Listy Pawła

Rzymian
1 i 2 Koryntian
Galacjan
Efezjan
Filipian
Kolosan
1 i 2 Tesaloniczan
1 i 2 Tymoteusza
Tytusa
Filemona
Hebrajczyków

Proroctwo

Objawienie

ZADANIE DLA CIEBIE

1 Uzupełnij poniższe wyrazy

Podział ksiąg	Ilość ksiąg
Ew	4 księgi
Hi	1 księga
L ..... Pawła	14 ksiąg
L ..... Ogólne	7 ksiąg
Ob	1 księga
	<hr/>
Razem	27 ksiąg

Wyjaśnienie podziału

Ewangelie

Cel 2: *Poznaj różnice w przedstawieniu Chrystusa w każdej z Ewangelii.*

Mateusz, Marek, Łukasz i Jan opisali życie Jezusa w Ewangeliach, które noszą imię każdego z nich. Czasem są nazywane Czterema Ewangeliami. Każdy z nich patrzy z innego punktu widzenia i na co innego kładzie nacisk.

Mateusz przedstawia Jezusa jako Króla i Mesjasza. Cytuje starotestamentowe proroctwa dotyczące Mesjasza (tak na-

zywali Żydzi oczekiwanego króla (lub wyzwoliciela) i pokazując ich wypełnienie się w osobie Jezusa Chrystusa.

Marek pisze do Rzymian, którzy zazwyczaj nie znali Pisma. Jego ewangelia zawiera dynamiczną akcję i przedstawia Jezusa jako Sługę Boga.

Lukasz, który był lekarzem, napisał ewangelię dla greckich przyjaciół. Podkreśla pełne człowieczeństwo Chrystusa, przedstawiając Go jako Syna Człowieczego.

Jan prezentuje dowody na to, że Jezus jest Synem Bożym, a ci którzy w niego wierzą mają życie wieczne.

Pierwsze trzy ewangelie są nazywane „synoptycznymi”, ponieważ dają zgodny ze sobą i pełny obraz życia Jezusa. Są podobne do siebie w zawartości wydarzeń, które przedstawiają. Jan nie opisuje wyłącznie życia Jezusa, lecz kładzie nacisk na Jego wypowiedzi i nauczanie.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 2 Ewangelia, która cytuje wiele proroctw by pokazać, że Jezus jest obiecany królem, to Ewangelia według:
  - a) Mateusza
  - b) Marka
  - c) Łukasza
  - d) Jana
- 3 Przeczytaj Łukasz 11-4. Łukasz opisał to, co napisał na:
  - a) pogłoskach lub herezji.
  - b) osobistych przeżyciach.

- c) dokładnym zbadaniu faktów i rozmowie z naczynymi świadkami.
- d) powstających legendach i tradycji.

4 Marek umieścił w Ewangeliu przez niego napisanej:

- a) prorocтва ze Starego Testamentu.
- b) kazania Jezusa.
- c) dynamiczną akcję działalności Jezusa.
- d) dowody boskości Jezusa.

5 Przeczytaj Jan 20:30-31. Jan wyjaśnia, że napisał tę Ewangelię, aby czytelnicy uwierzyli w Jezusa jako:

- a) doskonałego człowieka i poszli za Jego przykładem.
- b) Syna Bożego i mieli w Nim życie wieczne.

6 Łukasz głównie podkreśla, że Jezus jest:

- a) Synem Człowieczym.
- b) Żydowskim Mesjaszem.
- c) Synem Bożym.
- d) Królem, który wkrótce przyjdzie.

Sprawdź swoje odpowiedzi.

Historia

Cel 3. *Poznaj główne przesłanie Dziejów Apostolskich*

Łukasz napisał Księgę *Dziejów Apostolskich* by pokazać, w jaki sposób Chrystus posłał Ducha Świętego i dalej kontynuował pracę na ziemi po tym, jak został wzięty do nieba.

Apostoł oznacza „posłany”. Dzieje Apostolskie mówią o tym, jak uczniowie posłani przez Pana zanieśli ewangelię ówczesnemu światu.

Jedną z głównych postaci Księgi Dziejów jest Paweł. Był apostołem pogan - ludzi, którzy nie byli Żydami. Łukasz brał z nim udział w niektórych podróżach misyjnych i opowiada o fascynujących przygodach, które ich spotkały. Przedstawia jak Duch Święty użył Pawła do założenia chrześcijańskich zborów w wielu krajach.

Kluczowy wiersz tej księgi to Dzieje Apostolskie 1:8. Ten wiersz powinni chrześcijanie znać na pamięć.

„Ale weźmiecie moc Ducha Świętego, kiedy zstąpi na was, i będziecie mi świadkami w Jerozolimie, i w całej Judei, i w Samarii, i aż po krańce ziemi” (Dzieje Apostolskie 1:8).

ZADANIE DLA CIEBIE

7 Tytuł „Dzieje Apostolskie” oznacza dziecię:

- a) następców.
- b) posłanych.
- c) reprezentantów.
- d) przywódców.

8 Uzupełnij poniższe zdanie:

Lekarz imieniem ..... towarzyszył Pawłowi w jego podróżach misyjnych do .....

9 Głównym przesłaniem Dziejów Apostolskich jest:

- a) nawrócenie przez Pawła wszystkich pogan.
- b) Łukasz jako lekarz-misjonarz.
- c) Duch Święty świadczący w Jerozolimie.
- d) Duch Święty dający moc do świadczenia.

Sprawdź swoje odpowiedzi.

Listy Pawła

Cel 4. Opisać znaczenie listów i poznać dlaczego są one ważne.

Trzydzieści lub czterdzieści listów Pawła napisane zostały przez niego do zborów, które w większości sam założył. List do Hebrajczyków nie jest podpisany, więc nie możemy definitywnie stwierdzić, że został przez niego napisany. Niektórzy uczeni uważają jednak, że jest on jego autorstwa, więc włączamy dla potrzeb tej książki List do Hebrajczyków do listów Pawła.

Rzymian

1 i 2 Koryntian

Galacjan

Efezjan

Filipian

Kolosan

1 i 2 Tesaloniczan

1 i 2 Tymoteusza

Tytusa

Pilemona

Hebrajczyków

Ponieważ wtedy nie znano druku, listy przekazywano od zboru do zboru. Prawdopodobnie w każdym z nich członkowie zboru robili kopie listu, by go przechować i czytać.

List do *Rzymian* został nazwany „katechą chrześcijańskiej doktryny” ze względu na jasne i bezpośrednie wypisanie zbawienia. Jego tematem jest osprawiedliwienie przez wiarę.

Do zboru, który założył w Koryncie, Paweł napisał 1 i 2 List do *Koryntian*. Oba listy są na temat problemów doktrynalnych i własnego życia wierzących.

List do *Galacjan* porusza ten sam temat co Rzymian: usprawiedliwienie przez wiarę. Podkreśla, że nikt nie może zbawić siebie przez dobre uczynki, lecz może być zbawiony tylko przez wiarę w Jezusa Chrystusa.

Gdy za głoszenie ewangelii Paweł znalazł się w więzieniu, napisał listy do *Efezjan*, *Filipian* i *Kolosan*. Są one też nazywane „listami więziennymi” i mówią, w jaki sposób prowadzić życie chrześcijańskie.

Listy do *Tesaloniczan* traktują o wydarzeniach poprzedzających powtórne przyjście Jezusa na ziemię. Możesz o tym przeczytać w 1 Tesaloniczan 4:13-18.

Cztery listy Pawła są skierowane do konkretnych osób. Dwa listy do *Tymoteusza* oraz list do *Tytusa* są szczególnie pomocne dla pastorów: Paweł, krótko przed złożeniem swojego życia w ofierze za sprawę głoszenia Chrystusa, napisał swój drugi list do Tymoteusza, wzywając go, by był wierny w Bożej służbie. Przeczytaj 2 Tymoteusza 4:5-8.

Onazym, zbiegły niewolnik Filemona, nawrócił się, gdy przebywał wraz z Pawłem w więzieniu. Paweł napisał do

Pilemona list prosząc go, by przebaczył Oniezymowi i przyjął go jak brata w Chrystusie.

Kluczowym słowem Listu do *Hebrajczyków* jest słowo „lepszyc”. List ten, skierowany do hebrajskich chrześcijan, przypomina im, że nowe przymierze jest lepsze niż stare. Pokazuje, w jaki sposób symboliczne obrzędy i ofiary składane według zakonu wskazywały na Jezusa, który stał się naszym arcykapłanem i doskonałą ofiarą za nasze grzechy.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 10** Zakreśl literę przed właściwym uzupełnieniem zdania.
Pisemne przesłanie do zboru to:
- doktryna.
  - list.
  - kopia.
- 11** Główny temat każdego listu jest podany po lewej stronie. Napisz przed każdym z nich numer księgi lub ksiąg, które mu odpowiadają.
... a Prowadzenie chrześcijańskiego życia.	1) Rzymian i Galacjan 2) Efezjan, Filipian i Kolosan
... b Jezus jako nasz arcykapłan.	3) 1 i 2 Tesaloniczan
... c Usprawiedliwienie przez wiarę.	4) 1 i 2 Tymoteusza i Tytusa

- ... d Jezus powracający na ziemię.
  - e Przebaczenie dla niewolnika.
  - f Jak pastor powinien prowadzić swoją służbę.
- 5) Filemona
  - 6) Hebrajczyków

12 Zakreśl literę przed każdym prawidłowym uzupełnieniem następującego zdania. Listy Pawła są ważne, ponieważ:

- a) dają rady wierzącym.
- b) mówią jak można zostać zbawionym.
- c) mówią jak żyli prorocy.
- d) zawierają jasne nauczanie doktryny.
- f) przekazują pastorom i wiernym, w jaki sposób mają wykonywać swoją służbę.

Sprawdź swoje odpowiedzi.

Listy ogólne

Cel 5. *Podaj główny temat nauczania każdego z listów ogólnych.*

W listach Pawła są podane imiona osób, do których były adresowane, natomiast listy ogólne są zatytułowane imionami tych, którzy je pisali.

Jakub, który napisał księgę noszącą jego imię, był pastorem zboru w Jerozolimie i był prawdopodobnie bratem Jezusa.

Jakub naucza, że prowadzenie życia wiary w Chrystusa będzie przynosić dobre uczynki. Nasze uczynki nie zbawiają nas, lecz jeżeli zostaliśmy zbawieni, to będziemy robić to, co najlepsze dla Boga i Jego ludu.

Listy *Piotra* zawierają zachętę dla cierpiących chrześcijan. Przypominają, że Pan powróci pewnego dnia i wynagrodzi ich wierność.

Jan, umiłowany uczeń, żył najdłużej z dwunastu apostołów. Napisał Ewangelię i trzy listy, które noszą jego imię. Boża miłość, która sprawia, że kochamy jedni drugich, jest tematem przewodnim wszystkich jego pism. Napisał także *Objawienie*, księgę, która pokazuje Chrystusa jako Króla królów i Pana panów.

Ostatni z listów był napisany przez *Judę*, który był bratem Jakuba i prawdopodobnie bratem Jezusa. Ostrzega w swoim liście czytelników przed fałszywymi naukami i mówi o powrocie Jezusa, by sądzić świat.

ZADANIE DLA CIEBIE

13 Jaki jest główny temat każdego z poniższych listów?

Jakuba .....

1 i 2 Piotra .....

1, 2 i 3 Jana .....

Judy .....

Sprawdź swoje odpowiedzi.

Proroctwo

Cel 6. Poznać ogólnie treść i wartości przekazywane przez Księgę Objawienia.

Księga Objawienia jest nazywana także Apokalipsą, ponieważ odkrywa przyszłość. Jej symboliczne wizje są podobne do tych, które znajdują się w Księdze Daniela. Jan, autor Objawienia, był człowiekiem, który w swojej starości znalazł się na wygnaniu na wyspie Patmos. Tam otrzymał wizję dni ostatecznych, nieba i nadejścia Bożego Królestwa.

Chociaż Jan poznał Jezusa podczas jego ziemskiej służby, to teraz jednak zobaczył Go, jako wszechmogącego Zbawcę, który posiada wszelką władzę (Obj. 1:18).

Objawienie Chrystusa na wyspie Patmos stało się dla Jana wejściem do nieba. Podobnie dzisiaj wnosi ono światło tam, gdzie jest ciemność, przynosi radość w nasze życie i daje nadzieję w świecie pełnym zamieszania.

ZADANIE DLA CIEBIE

- 14** Zakreśl literę przed właściwym uzupełnieniem następującego zdania. W objawieniu z wyspy Patmos
- a) przyszłość stała się znana.
  - b) Jan nie widział żadnego promyka nadziei.
  - c) Jan zobaczył wizje dni ostatecznych.
- 15** Dwie księgi, które bardzo podobnie przedstawiają światowe konflikty, działanie Antychrysta i ostateczny triumf Chrystusa to:
- a) Izajasz i 1 Piotra
  - b) Daniel i Objawienie
  - c) Ezechiel i Objawienie
- 16** Przeczytaj z Księgi Objawienia następujące rozdziały: 1, 21, 22. Co odczuwasz, gdy czytasz te rozdziały? Czy jesteś poruszony, gdy myślisz o tym, że Jezus wkrótce powróci? Czy modlitwa Jana w rozdziale 22 i wierszu 22 jest także twoją modlitwą? Módl się, by Bóg pomógł ci zawsze o tym pamiętać podczas twojego życia i pracy dla Niego.

SPRAWDŹ SWOJE ODPOWIEDZI

- 1 Ewangelie
 Historia.
 Listy Pawła.
 Listy Ogólne.
 Proroctwo.
- 9 d) Duch Święty da moc do świadczenia.
- 2 a) Mateusz.
- 10 b) list.
- 3 c) dokładnym zbadaniu i rozmowie z naocznymi świadkami.
- 11 a) 2) Efezjan, Filipian i Kolosan
 b) 6) Hebrajczyków
 c) 1) Rzymian i Galacjan
 d) 3) 1 i 2 Tesaloniczan
 e) 5) Filemona
 f) 4) 1 i 2 Tymoteusza i Tytusa
- 4 c) dynamiczną akcję działalności Jezusa
- 12 a) dają rady wierzącym.
 b) mówią, jak można zostać zbawionym.
 d) zawierają jasne nauczanie doktryn.
 f) przekazują pastorom i wiernym, w jaki sposób mają wykonywać swoją służbę.
- 5 b) Syna Bożego i mieli w Nim wieczne życie.

13 Sprawdź swoje odpowiedzi powracając do opisu każdej księgi.

6 a) Syn Człowieczy.

14 a) przyszłość stała się znana.

c) Jan zobaczył wizję dni ostatecznych.

7 b) posłanych.

15 b) Daniel i Objawienie.

8 Łukasz, poganie.

16 Twoje odpowiedzi.

TWÓJ NOTATNIK